

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос адыга

Макъ

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъэзет

1923-рэ ильесым
гъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къидекы

№ 65 (21794)

2019-рэ ильес

ШЭМБЭТ

МЭЛЫЛЪФЭГЬУМ и 13

ОСЭ Гъэнэфагъэ ииэп
къыхэтутыгъэхэр ыкли
нэмькі къэбархэр
тисайт ижүгъотэштых

WWW.ADYGVOICE.RU

Пенсиехэр

ПсэукІэ амалхэр нахьышу шыгъэнхэр

Ны мылькум фэгъэхыгъэ программэм зэхъокыныгъэу фэхъугъэхэм гъэтхэпэ мазэу икыгъэм ыкІэм куачлэ яэ хъугъэ.

Унагъом псэукІэ амалхэр нахьышу шыгъэнхэмкээ программэм зэхъокыныгъэхэр арых зэхъокыныгъэхэр зыфыгъэхэр. Ны мылькумкээ псэуплэхэй унагъохэм ашэфыхэрэй язынет нахь пхъашу лыяпльгэхэнэйр нэу унагъом ыгъэнэфэйрэй псэуплэм изытеткэ. Пенсиехэмкээ фондыр зеупчынааха шхъялэу щигъэхэнхэмкээ ашыщ. Джы псэуплэхэй язынет лыгъо псэуплэ надзорыр ыкли псэуплэхэм алъяпльэрэ

е унэр ушыпсэуным фытимыгъэпсихъягъэу загъэунэфыкІэ, ахъщэр аш пэлигъэхъянэу унагъом раамтын фитых.

Ны мылькумкээ ыщэфынэу унагъом ыгъэнэфэйрэй псэуплэм изытеткэ. Пенсиехэмкээ фондыр зеупчынааха шхъялэу щигъэхэнхэмкээ ашыщ. Джы псэуплэхэй язынет лыгъо псэуплэ надзорыр ыкли псэуплэхэм алъяпльэрэ

муниципальне органхэр ары. Унэм е фэтэрэм ушыпсэун плъекынэу щытыми, аш ишкілгэ шахпхъэхэм адимыштэрэм, зэхэоным нэсыгъэу лупхыжын фаем, бъяэклэхын ишкілгэ шытми ахэм агъеунэфыш, ар къэзыушихыатырэ тхылхэр къятых.

Псэуплэр унагъом къыщэфын гухэль илэми, къы-

щэфыгъахэу, аш аш пае банкыр чыфэу къыихыгъэм е унэр ышыгъэу, аш тыригъэлдэгэе ахъщэм ны мылькур пэуигъэхъан гухэль илэми, аш изытет зыфэдэм Пенсиехэмкээ фондыр къялгчэ. Джы законым зэхъокыныгъэу фашыгъэхэм уччэсэн умылъэкыищт псэуплэм ахъщэр пэуумыгъэхъаным кэ яшуагъэ къялгчэ.

УФ-м и Гупчэ банк щимыгъэгэзагъэу ахъщэ чыфэ къэзытырэ организацихэр ны мылькумкээ чыфэр зератыжыхэрэм ясписке хэгъэкыгъэнхэу зэхъокыныгъэхэм къащыдэлтигэ. Нахьбэрэмкээ аш фэдэ организацихэм ипотекэу къятырэм процентэу къытырагъэхэрэм банхэм япроцентхэм бэлгэ анахь иных. Унагъом

шэфыгъахэу, аш аш пае банкыр чыфэу къыихыгъэм е унэр ышыгъэу, аш тыригъэлдэгэе ахъщэм ны мылькур пэуигъэхъан гухэль илэми, аш изытет зыфэдэм Пенсиехэмкээ фондыр къялгчэ. Джы законым зэхъокыныгъэу фашыгъэхэм уччэсэн умылъэкыищт псэуплэм ахъщэр пэуумыгъэхъаным кэ яшуагъэ къялгчэ.

Джащ фэдэу зэхъокыныгъэхэм ны мылькур гъэфедэгъа зэрэхъуяар мазэм къыклоц ар зыем лягъэлэсэнэу къащыдэлтигэ. Ахъщэр зыщаухыгъэ мафэм къыщублагъ къизэральтигэштыр.

УФ-м Пенсиехэмкээ ифонд и Къутамэу АР-м щыэм ипресс-къулыкъу

Адыгэ Республикэм и Лышъхэй иунашъу

Рэзэнэгъэ тхыль етыгъэным ехъилагъ

Гидрометеорологилем ыльэныкъоц гъэхъягъэу илэхэм ыкли илъесыбэ хъутгъэу гуэтныгъэ фырилэу юф зэришлэхэй апае Митров Александр Вячеслав ыкъом — федеральнэ къэралыгъю бюджет учреждениеу «Гидрометеорологилемкээ ыкли тыхээзийцухъэрэ дунаим имониторингкэ Темир-Кавказ гъэорышланлэр» зыфилорэм икъутамэу Адыгэ гупчэм илашэ рэзэнэгъэ тхыль фэгъэшшошгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхэй Къумпыйл Мурат къ. Мыекуапэ, мэлхэлфэгъум и 9, 2019-рэ ильес N 90

Аналог телекъэтынхэр зэпагъэунхэкІэ къэнагъэр мэфэ 50

Цифрэ эфир телевидением икъэтынхэм зэратехъащхэм епхыгъэ юфыгъэхэмкээ федеральнэ къэралыгъю унитарнэ предприятиеу «Урысые телевизионнэ, радиосетэм» «илинине плъыр» иномерэу 8-800-220-20-02-мкІэ ыпкэ хэмийлэу сид фэдэрэ уахъти шъутеон шъулъэкыищт. Специалистхэм шъиупчэхэм джэуал къааратыжыищт, цифрэ приставкхэм якъыхэхынкээ ыкли ягъэфедэнкээ 1эпэлэгъу къышуфэхъуяштых.

Цифрэ телевидением икъэтынхэм зэратехъащхэмкээ къэбархэр нахь игъэкотыгъэу официальнэ сайтэу смотрицифру.рф зыфилорэм ижүүтэштых.

Хэбзэухъумаклохэм къаты

Гъэпцлахэм шъуафэсакъ

Мы аужырэ уахътэм интернет зэпхыныгъэм иамалкIэ цыфэу агъапцIэхэрэм яячъагъэ хэшилэхэд хэхъуагъ.

Гүшүлээм пае, товархэр ащэхэу ыкчи ащэфхэу сайтхэм мэкъэгэхъур къарагъахъэх. Товарыр зыщэфы зышлонгъохэм якартэ номрхэг гъэпцлахъэкэ бзэджашлэхэм къызлэклагъахъэх, нэужум якартэ ахьщэу ильир зэкээрхэй.

Банкын къышуутигъэ картэм иномер яшьулон фаеу зыгорэктэ СМС-мэкъэгъэу къышуулыкъэмэ в телефонымкIэ къышууфытеохэмэ, шъушлош шъумыгъехъу, гъэпцлахэм зяшумыгъэгъэдэл, цыхъе афшумыши. КартэмкIэ ыкчи терминалымкIэ шъуифэло-фашлэхэр жуугъэцакъехъ хумэ сакъынгъэ къызхэжкугъаф.

Шъуикартэ и ПИН-код ыкчи цифре 16 хүурэ номерыр яшьулон фаеу СМС къышуулыкъэмэ

е телефонымкIэ къышууфытеохэмэ яшумыши, бзэджашлэхэм зяшумыгъэгъапц.

АГЬЭГЬОЗАГЪЭХ

Цыфхэр зыщырагъэблэгъэхэрэ мафхэм Мыекъуапэ и Къэралыгъо автоинспекции уиэтинхэр зыщаригъэктээр межрегистрационнэ отделын щыжъот.

Цыфхэр щынэгъончъеу автомобилымкIэ къыращэкъынхэмэкIэ гумэкъыгъохэу щылэхэм водительхэм анаэ атыраагъэдээнэм фэшл Къэралыгъо ав-

тоинспекцием игъэлорышилэвэлэ клашакло фэххуу, ыпшъекIэ зигугуу къэтшыгъэ отдельным къеклонлагъэхэм профилактическэ зедэгущиэгъухэр адашы-

гъэх.

Иофхъабзэм дакло «Шо шъухэмтэу хъущтэп!» зыфиорэ Урысые кампаниер зэрэргэжъагъэр полицейскэхэм къалота. Джаш фэдэу клашцыкъухэр щынэгъончъеу автомобилымкIэ къыращэкъынхэмкIэ хэушхъафыкъигъэхэ пкыыгъохэр машинэхэм зэрарытынхэ фаехэр агу къагъэкъижыгъ. Аш фэдэ пкыыгъохэр шапхъэм диштэу ащэфынхэм фэшл къэбарэр апильхэр къафалотагъэх. Нахь игъэкъотыгъэу мыш щыгъэгъозэгъенхэм фэшл клашцыкъухэр щынэгъончъеу къызэрепщэкъищхэр къизылтыкъирэ видеомрагъэлтигъэх.

Иофхъабзэм икъеухым полицием икъулыкъушлэхэм джыри эз цыфхэм зафагъэзагъ сакъынгъэ къызхагъэфнэу ыкчи гъогурыкъоним ишапхъэхэр

Шапхъэхэр зэрагъашлэх

Сабийм Iэдэб хэлтэу, щынэгъончъеу гъогум щызекъоним ицыкIугъом щыублагъэу фэбгъэсэн фае. Ар ялбуытынIэу Адыгэим и Къэралыгъо автоинспекции икъулыкъушилэхэм клашцыкъухэм апае ренэу пэшилорыгъэшль Иофхъабзэхэр зэхеџэх.

Джирэблагъэ ГИБДД-м икъулыкъушлэхэр автокъэлэ цыкъум иофишилэхэр ягусэхэу клашцыкъухэр ыгынгэлэмэ ачлэсхэ клашцыкъухэм алукъагъэх, къыткIэхъуухъэхэр лэлжухэр щынэгъончъеу гъогум щызекъонимкIэ джэгүкэ шъушашэм ильэр гъогурыкъоним ишапхъэхэр къафалотагъэх.

Джаш фэдэу къулыкъушлэхэм анаэ зытырагъэтигъэхэм ашыщ клашцыкъухэр машинэхэм къыращэхъихэ хумэ ахэр къэзынхумэхэрэ хэушхъафыкъигъэ тэсийлэхэм арысынхэ ыкчи бгырыгхымкIэ арыпхыхъэгъенхэ зэрэфахэм. Инспекторхэм нэрильэгъу ылпыэгъухэр къиз-

фагъэфедэхээз, нэфригъуазэхэм ыкчи гъогум тамыгъэхэм яшапхъэхэр клашцыкъухэм къафалотагъэх.

Иофхъабзэм икъеухым гъогум щынэгъончъеу ушызекъоним уфэзигъасэхэрэ гъогум тамыгъэхэр зыттэх джэгуалъэхэр шуухафтынэу клашцыкъухэм аратыгъэх.

Сакъыныгъэм фэлорышлэх

Гъогухэм щынэгъончъеу аицыкIонхэм фэшл Коцхэблэ районым и Къэралыгъо автоинспекторхэм лъэныкъо зэфэшхъафхэмкIэ цыфхэм яфэл-фашилэхэр зыщагъэцакъирэ Гупчэм иофишилэхэм пэшилорыгъэшль Иофхъабзэхэр адьзерахъагъэх, Урысые кампаниер «Шо шъухэмтэу хъущтэп!» зыфиору рекламэм имэхъанэ къафалотагъ.

Полицием икъулыкъушлэхэм Гупчэм иофишилэхэм ыкчи ашкъеклонлагъэхэм зафагъэзагъ сакъынгъэ къызхагъафээз автомобилыр зэрафэнэу, гъогурыкъоним ишапхъэхэр амыукионхэу, пынклашэу мызечэнхэу.

Джащ фэдэу щынэгъончъеним ибгырылх зэрагъэфедэн ыкчи хэушхъафыкъигъэ клашцыкъуу тэсийлэхэр автомоильхэм артынхэ зэрэфаар агу къагъэкъижыгъ. Клашцыкъухэр щынэгъончъеу къеклокъынхэмкIэ шапхъэхэр Ѣылэхэр амыукионхэу къулыкъушлэхэр водительхэм къяджэх.

Цыфхэр рулем ысум ежь имызакъуу, машинэм къыдисымкии пшьэдэкъижь хэхы. Арышь, сакъынгъэхэу хэлтээр нахь ыгъэлэшын фае, анахьэу сабийхэр къыдисыхэ хумэ. Гъогур щынэгъончъеу Ѣыттынхэ водительхэм яшьэрьиль.

Водитель ешъуагъэхэр къаубытых

Ешъуагъэхэрэ автомобилыр зезифэхэрэ водительхэр къыхэгъэшыгъэнхэм фэшл Адыгэим икъэралыгъо автоинспекторхэм пэшилорыгъэшль Иофхъабзэу «Нетрезвый водитель» зыфиорэр рагъэлекъокыгъ.

Полицием иофишилэхэм пшьэрильэу ялгъэр ешъуагъэхэр автомобилыр зыгъэорышилэхэрэ водительхэр къаубытыгъэнхэр, гъогурыкъоним ишапхъэхэр зыткохъэрэ пшьэдэкъижь ягъэхыгъары.

Иофхъабзэм къыхагъэлжъагъэх гъэцэлэхээлэхэрэ хэбзэ къулыкъуухэм ялпыкъохэр, къэзэкъхэр, волонтер отрядхэр.

Ахэр водительхэм къяджагъэх гъогурыкъоним ишапхъэхэр амыукионхэу, ешъуагъэхэр рулем клашцыкъуу тэсийлэхэр, джащ фэдэу гъогурыкъоним ишапхъэхэр къизылтыкъыхэрэ тхапэхэр афагоштыгъэх.

Иофхъабзэр оклофэ гъогурыкъоним ишапхъэхэр аукъуагъэхэр хуугъэ-шлэгъэ 38-рэ инспекторхэм къыхагъэшыгъ, ешъуагъэу зы водитель къаубытыгъ.

АР-м хэгъэгү кюцл ИофхэмкIэ и Министерствэ пресс-къулыкъу.

Нэкульбор зыгъэхэзьыгъыгъэр
КИАРЭ Фатим.

ГҮЭТХЭ ГУБГЬОР КЫЗЭПАГДЖЭЭ...

Теуцожь районным игубгьюхэм һофшэнээр ашыжьот. Чыопсыр нахь зыпкы иуцуагаа, дунайри къэфэбагаа, механизаторхэм гүэтхэ губгью һофшэнэу зэтэрихъагаа, агээпсынкэх. Ахэр зэрээхашаа, эрээшэхэрээр зэдгэшшэнэу районным мэккү-мэшүмкээ игээорышапэе иагроном шхъяа Натэкю Махмудэ гүшүүгээ кызфэдгэхь.

— Азу губгью тыхехэм тыхфежьэгээ, бжыхээсэгектар 13880-у тилэр (ар гээдэл 13880-у тилэр) гектар 3000-кэ нахьын) гүэтхээгээ, фэш минеральне чыгышхэмкэ яшшүэгээ, ари. А һофшэнээр анахь охтэшхэм тимеханизаторхэм мазэкэ узэкээбажьем агаацэкэгээ.

Непэ джыри бжыхэасэхэм ятлонэрээр минеральне гоомылхэмкэ яшшүэх, гектар 12000-м ехьум агаацэгээ, непэ-неуцэу аухыщ. Аш даалуу бжыхэасэхэм цыраужхэу кахаклэхэрээр агаацэгээ. Аш фэшхьят коц гектар 11542-у яэхээ щыщэу гектар 2000-м ехьум, хээ гектар 220-м, рагс гектар 740-м Ѣнаутхэр зэрэтираутхэгэхэр. Джащ фэдээ хвацэ-плацэхэр кахамыханхэу, уз зэфэшхъафхэм бжыхэасэхэр амьгээсмэдхэнхэу коц гектар 1845-ми, хээ гектари 160-ми, рагс гектари 184-ми атааутхэгэх.

— Мы һофшэнхэр анахь дэгээ, игээдээ зыщызэшшуухээрэми ягуу къесшын, —

— Азу губгью тыхехэм тыхфежьэгээ, бжыхээсэгектар 13880-у тилэр (ар гээдэл 13880-у тилэр) гектар 3000-кэ нахьын) гүэтхээгээ, фэш минеральне чыгышхэмкэ яшшүэгээ, ари. А һофшэнээр анахь охтэшхэм тимеханизаторхэм мазэкэ узэкээбажьем агаацэкэгээ.

Зичээзу һофшэнхэр щысэтехилэу ашызэхашаа Кушуу Рэмэзанэ зипэшэ фирмэ «Синдица-Агром». Аш иагрономиши Пышидатэко Юре чэчи мафи губгью ит, чыгуулэххэм ахэт. Джаары ябжыхээсэгектар 1703-м чыгышхэмкэ яшшүэгээнхэмкэ, нэмэгдээ һофшэнхэр яшшэфигээнхэмкэ зэкимэи азу яшшэрылхэр агаацэкээнхээ зыкльяацэгээр. Джащ фэдээ зищихьи һогъян фаехэм ашыщ хызметшапэе «Шанс» зыфиорэри (итхаматэр Уджхуу Юсыиф), фермерэу Пэнэшүү Мурати.

— Тапэрэ ильэсхэм ялтыгээ, мэгье гүэтхэ губгью һофшэнхэм язэшшохын нахь тифхъязыр. Трактор клочэ-

шхохэу 195-м ехьум тиххызмэт-шапэхэм ял. А пчагаа тильдээгээ, 26-кэ нахьыб. Ахэр губгью иххагаа, ари. Бжыхээсэгектар 4172-м анахь охтэшхэм агаацэгээ, ятлонэрэмкэ аммиачн селинтрээр агаацэгээ, уцыжхэри, хвацэ-плацэхэрээр ахагаацэгээ, кынчэлэхэрээр ахагаацэгээ.

— Тичылапхээхэри хъазырх, икэхүм кынчэлэхэри Натэкю Махмудэ. — Ахэр адаахалхыаа, чыгышхэмкэ яшшүэгээхэх. Натрыфымэ тильдээгээ, зэрэхалхыаа, сяялхээрэх, ахэр һоф шыгэштхээ механизаторхэри гээ, нэфхэхэх, губгью ихханхэм

фытегээпсыхъаагаа. Зэкээ тыхыз-пильыр, тиамали зыфэдгээ, һоршшэрээр республикэм хэхьоногээ, егээшшыгээнэм тэри тидаахышшу хэтэлхъаныр, тичынхэр, ахэр гэбэжжүүлээ тшынхэр, ахэр районхэм ахж зыкиты-мэгжэнэнир ари.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

Адыгэ къэуакиэхэр

Домашние птицы

Щагу бзыухэр

Голубок – тхарькъожий
Голубь – тхарькъо, тхарькъу (каб.)
Гусак – къазыхъу
Гусенок – къазы
Гусь – къаз
Гусь (самка), гусыня – къазан

Домашняя птица – щагубзыу
Индайка, индюк – тхъачэт, гуэгуш (каб.).

Индайка – тхъачэтан
Индюк – тхъачэтыхъу
Индюшонок – тхъачэтщыр
Курица (вообще) – чэты
Курица – чэтан
Курица-несушка – чэткэц
Курица с лысой шеей – чэтпшээкъуй
Молодая курица – анакэ
Наседка – чэткъурт
Петух – атакъэ
Петух-производитель, петух-главарь – атакъэпш
Селезень – псычэтыхъу
Утенок – псычэтщыр
Утка – псычэт, бабыщ (каб.)
Утка (самка) – псычэтан
Хохлатая курица – чэтшыгтуу
Цыплёнок – чэтжый
Шилохвостка – псычэт къэпсыгъу, бабыщ кэ псыгъу (каб.)

Дикие животные

Псэушхъэ Іэлхэр

Бегемот – псышъонт

Бобр, бобер – тан, къундуз
Горный козел – пчэнэл, къушхъэ ачээ, къурш ажэ (каб.)
Гиена – дэбахь («бэбахь»)
Детеныш лани – блэнашкэ
Дикая коза – мэзчэн
Дикая лошадь – губгьюш, мэзыш, губгьюш (каб.)
Дикий кабан, вепрь – къоныжь, мэзыкуу, мэзыкъу (каб.)
Дичь, дикое животное – лэучэц
Зубр – домбай, мэзыцу, домбай (каб.)
Косуля – лэу, пчэныфы
Лань – бланэ, шыыхъабз
Лосенок – бжээущир
Лосиха – бжээубз
Лось – бжээу (шыихъэ лъэпкэ), бжээу (каб.)
Мартышка – мамунэ цыклю
Носорог – пэбжъакуу
Обезьяна – мамун, номин
Олененок – лэучэц, лэущир, шыыхъэщыр
Олень – шыихъэ
Сайгак – губгью пчэн

Серна – пчэныпцэ, къурш бжэнэпцэ (каб.)
Слон – пыл
Слон (самец) – пылыхъу
Слоненок – пылыхъир
Слониха – пылыхъиз
Тавричан (вол, бык таврической породы) – таурчан (цу лъэпкэ)

Тур – ачъэжь, шыкъультыр, къурш ажэ (каб.)

Хырыххыаа

Чуакъэ щыгъэу къэхъу, аукышь, шахыжы. (Чэты.)

Ылэ къыхъэ, ышыхъэ lae, ыпкь ины. (Пыл.)

Сыххат мэгжээс нахь мэшшэми, игъом зэкимэ къеэзэущи. (Атакъэ.)
Теурыклю-ельээклон. (Псычэт.)

Къау-къау лъэрычь, чылэр къэзычыхъ. (Тхъачэт.)

Мафэм къеэзэхы, чэцым мэльзэжы. (Чэты, тхъачэт.)

Гүшүүжъхэр

Атэкъэ зэуалэр пшэр хурэл.
Бланэм щэ тэфэмэ – псыхъуа.
Бланзу чээрэми зыгорэ къеузы.
Лэу къальфыгъаклэр шоо дах.
Мэзим хэс къори мэпсэу.
Псычэтам есыкээрагашаа.

Унэцум уеомэ мэзыцум ыбжээ мэссы.

Чэтжъые миуцу псыжъо хэпкэ.

Чэтжъые пасэр мэльзэ, чэтжъые класэр къеэзэхы.
Шыыхъэм ыбжъэ ипий.

А сиклалэу къэлэхъуа,
Шкхахъо згъяклу пшэрхъуа,
Домбаишор ичэл... (Фольклор.)

Атакъэ ыкээ зэкимэ – къесынт.
Шынын ышыхъэ пльэгъумэ – гъатхэр къесыгъ.

Бэджэжъиэмрэ

Къоныжъиэмрэ

(Пшыс)

Бэджэжъиэмрэ къоныжъиэмрэ зэдэшаклохээ, мэл кэлц чэнэгэ горэ къагьотьг.

— Тэгээгэти мы лыр тэгэшхы, — ыуагь къоныжъим.

— Ар шхыкэ хъущтэп. Тыгъечий, нахь пкыыхъэшшу зыльэгъурэм лыр иунае ерэх, — ыуагь бэджэжъиэм.

Чыынхэу гольлыгъэх. Къоныжъыр мичьеу бэджэжъиэр чыяягъэ.

Игусэ зэрччыягъэр зельэгъум, къоныжъыр къызыщыкъоши, мэл кэлццир ышхи гольлыгъыгъэх. Гольлыгъыгъэу игусэ еглъаклош ѿль.

Бэджэжъиэр къеэзэхы къеджага:

— Къоныжъ! Мыэ къедэу, — ыуагь. — Пкыыхъэшшу гээшэгъон слъэгъугъэ. Ешхэ-ешшо горэм сыхахь, лэнэ зэгэфагаа горэм сыйфи лъэшэу сылтхыхъажагыгъ. Ори, дел, укъэслэгъугъагъети, пээстэ шхафэ гори къыпфээзэгъэлэжагыгъ.

— Шылыкъэ, шылыкъэ! — ыуагь къоныжъим. — Сэри а дэдэр ари пкыыхъэшшу слъэгъугъагъети, «Мы мэл кэлццир къысфишэн! — пээстэ ланэм сид къысфишэн! — мэлакэ сыллэу сыйчээжъэжы лыр схыхъгъэ.

— Тхъэм зына щыфэн къоныжъ! Псэушхъэу мэзим хэсмэ сэ санахь тхагаацэлээ сээ, сидэу гээшэгъона къысепшагъагъэр? Аш ыуж гүсагъэ къыбдэсшыгъыгъэу о пльэгъунэп! — ыуу бэджэжъиэр зэгийжээ къоныжъим бъодэкъижыгъ.

Тектоныгъэм и Мафэ ипэгъокI

ЗЭШИЩЫМИ КЬАГЬЭЗЭЖЫГЪЭП

Хэгъэгу зэошхом имашо кылымыгъэсигъэу тикъэралыгъо кьали, кьутыри, станицы, чили итэпштийн. Ащ итхамыклаго кыхимыубытагъэу, ар ежь ильфыгъэхэмкэ зэхимышлагъэу, хазабышхокэ ымыщчыгъэу, нэпс щугъэктэй ильфыгъэ ымыгъэжыгъэу нырэ тырэ щилэп. Ащ фэдэ кыныгъор зыщчыгъэхэ ны-тыхэм джы непэ кызнэсигъэми а гумэктэй егъешлэрэ тыркью кызыдахы.

Непэ зигугъу къесшигъэмэ сшоицьор ащ фэдэ мэкумэ-щышэ унэгъо къизерыклоу, зильфыгъиш зэошхом хэкюда-гъэу Ехулэ Сыханчэрье Хьалимстэр ары. Мы унагъом куулпырэ пхуутурэ киху-хагъэх. Клалэхэу Исхъакъ, Якъуб, Юсыф, Юныс, пшашъэхэу Мелэххан, Фатимэт.

Хэгъэгу зэошхор кызежжэм, алэу машлом үхягъэхэм нахыжжээшицыри ашыгъигъ. Ашыгъум Исхъакъ ильэс 32-м итыгъ, унэгъо дахэ илэу Краснодар щипсэушчыгъ. Ежь зеуапэм зылохъэм, ишхъэгъусэ (ар ильэпкыкэ урысигъ) изакъоу сабыилл ылгунэу кыльэхэнэгъяа. Ушхъэзакъоу къалэм ахэр щипгынхэр псынкагъэп, нахыжитур Сыханчэрье

зериубытылгъагъ. Ахэр Хялэкъуае кыщажыгъагъэх. Киньшхом кыхиубытагъэхэм, ар зепачыгъ, тэклу зыкы-заэтым, шхъадж ишыэнгъэ гьогу чыплэ щигъотыгъ, унэгъо зырыз ялэу псэгъэх. Исхъакъ хы Шуцэ флотын хэтэу пыним исамолетхэр кыриутэхыщчыгъэх. Улэгъэ хыльэхэр кытырашагъэхэу мээз заулэрэ го-спитальм кызыщчелэхэм ылжээ зеуапэм үхягъягъагъ. Нэ-ујум Сталинград шхъафит зышыжыгъэхэм ахэтэу пын мэхъаджэм езаозэ фэхыгъэ. Лыхуужынгъэу зэрихъягъэмэ икодыкэу хуугъэмрэ къезы-лотэрэ тхылтыр унагъом кы-фагъэхыгъяа. Ар иклатхэм ныбжырэ непэеплэу къафенагъ.

Исхъакъ кыкылэлтыклоорэ Якъубэ заом ылкэ колхозым щилажжэу куаджэм дэсигъ. Ишхъэгъусэ Забытхъанрэ ежыррэ пшэшьитлэ зедаплу-щигъ. Якъубэ ильэс 24-м итэу зэошхом имашо үхягъагъ, дээу зыхэтыр кызыэклахозэ, зыдэхуугъэр амьшлэу къодыгъэ.

Якъубэ үүж къикыщчыгъэ Юсыф заор клоэ лейтенант курсхэр кыуухыгъяа. 1943-рэ ильэсийн Курске Ѣызаозэ, Ѣыфхыгъ.

Зэшхэм анахыкэу Сыханчэрье ыкъохэмкэ унагъом льапсэу къинагъэр Юныс арыгъэ. Ар зеуапэм үмьтгъяа. ышыхэм къащимигъакэу, тылым Ѣофыши Ѣишлэхэр амьшлэу къафенагъ. Заом ылкэ ышынахыгъхэр зэрэлажжэшчы-гъэхэм афэдэу унагъоми, ла-

къоми Ѣытхьоу апильыр, шукэ ягугу зэрашытгъэр льигъэ-клотагъ. Ёофшэнэр шу ыльэгъу-щигъ, ащ насыг кыпифхынэу зэрэшчытгъ Ѣыгъупшагъэп.

Апэрэу Ѣофшэнэр колхозуу «Путь Ильича» зыфиорэм Ѣиргъяа. Ащ ыүүж гурйт еджаплэм, бетоныш заводым Ѣоф ашишлэгъ. Ильэс шэнэкоом къогъагъэ. Юныс Ѣэлэфэ шу ышлэгъэр икъоджэхъэм ашы-мьгъупшэу агу къинаагъ.

Непэ кызнэсигъэм къуджэм дашынхъэгъе унэхэм янахыбэр Юныс проектуу ышыгъэхэмкэ къаэтигъ. Пхэ-шэн Ѣофыкэ пелэн къуджэм дэсигъэп.

Юныс ишшлэгъэхэм ашыщ ышынахыгъитуу зэошхом хэ-

къодагъэхэм, ышыпхъухэу Мелэхханрэ Фатимэтрэ къаклэнэ-ныгъе къэллитфыр зэрилжүхыгъэхэр. Ахэр альэ тыригъэуцагъэх, зыпарэми емыхуапсэхэу ыы-тывъяа.

Непэ зигугъу къесшигъээ унэгъо шлэгъом фэдэу бэ къуджэхэм, къутырхэм, къалэхэм, станицэхэм адэсхэр. Ахэм къаклэнэныгъэхэ льфыгъэхэм агухэр цыкы мэхъух Теклоныгъэм и Мафэ къэсэхъумэ. Ащ фэдэ тхамыклаго къэмыху-жынэу, тильфыгъэхэм яхъяр къэтльэгъужъэу тышылэнэу зэ-къэми сафэлъало. Заом тывааф!

**ХЬОДЭ
Сэфэр.**

Хъальэкъуай.

ТХЫЛТЬЫР НЫБДЖЭГЬУ ШЫПКЬ

Бэмышлэу Хъакунэ-Хъуажь Заремэ къэлэцыклюхэм алаа усэ цыклюхэу ытхыгъэхэр зидэт тхылтыр «Ныбджэгъу къисфэхъу» зыфиорэм къыситигъ, сиугапэу седжагъ. Тхылтыр эдзыгъо-едзыгъоу зэтэутыгъэ: «Сабыигъор хъопсагъ», «Тхыбзэр хэти иныбджэгъу», «Дахэ тидунай», «Бзэр – поэ», «Ахэр зэрэгжэшэгъонхэр», «Іоф тымышлэу тышысышъурэп», «Шэн-хабзэхэм тагъэдахэ», «Ильэсэкъ», «Баснэхэр», «Поэмхэр». Зэклэмки япчагъэкэе усэхэр 400-м, баснэхэр 20-м ехъухыкли поэмхэр 7 зэрэххэр. Тхылтыр иедзигъо пэпч сурэтхэмкэ гээлэгъэ.

Къэлэцыклюу ыгъылэмэ ачэсхэ къэлэцыклюхэм къащегжэхъагъэу къэлэ-еджаклюхэу гурит еджаплэхэм аш-дэххэрэх анэсэу, гүнэ илэп а усэхэр зээзгъашлэмэ хууштхэр. Еджаплэм щеджэхэрэ къэлэеджаклюхэмкэ тхылтыр лъэшэу 1эрэфэгъу. Шрифт инкэе гүшүэхэр зэрэхтэйгъэм, зэрэхэутыгъэм къыхэцыклю, еджэрэм къемыхуялхээ, иеджэн къегжэпсынкэе. Ежь усэ

циклюхэм, баснэхэм, поэмхэм мэхъанэ купкэу ялэри гурьыгъошу, лупкэу, дахэу къэтигъэш, тхылтым лъэшэу узэлешч. Усэхэм, баснэхэм, поэмхэм уакытегуцылэнэр атефэ, ау ащ фэдэ пшэрырэл зыфэзгъэуцурэл, ар гъэзэт нэклубгъомкэ башэ хуушт. Ау зырызмэ ягугу къэтшын. Гүшүэм пае, къэлэцыклюу ыгъылэм клохэрэм алай иусэхэм ашыгъхэр: «Мыгырэм, льытэ-ныгъэ тэфэ!», «Сыдэу тиудэгүгъ», «Къыт-хэсэжжээлээ зи гырынэ!», «Къыщэфыщчэр фэзгъэпэтигъ», «Сянэ Ѣызгъэзэгъупша хуущтэп», «Сыхээлэнэу сыйай сиплэ», «Сэри силен фай дэсигъо!», «Хэт ышлэра непэ хуущтэр?», «Щыгъотыгъ ныб-джэгъухэр», «Сыхунэу сыйай къэлэпль», «Алим хуугъэ къэлэ доло», «Къэлэ дэй ыгъылэм чээсэп» ыкыи нэмийхэр. Мы усэ цыклюхэр зы мэхъанэ гъэнэфагъэ зэрепхых. Къэлэцыклюхэр апэрэу къэлэцыклюу ыгъылэм клонхэу зырагъажжээхэе зэрэгхыхэрэх хэти тэшлэ, ау цыклю-циклюзэ есэх, къэлэцыклюхэр зеныбджэгъу мэхъух. Заремэ иусэхэмкэ къэлэцыклюхэр зэгурьонгъэм, ныб-джэгъуныгъэм фегъасэх.

Ежь Заремэ къэлэцыклюхэр, ялокэ-шыкэхэр ыгукэ зэрэблагъэхэр иусэхэм ахэолтагъо. Зы мээз закоо нахь зынынхж саблийн илокэ-шыкли, нахь ныбжь зиэл къэлэцыклюхэм яшыкэ-гъэпсыкэ зекуя-къэхэри, ежь къэлэцыклюхэм ахэтэу адэгүштэй, адэджехэр фэдэу, иусэхэм дэгъоу къащегжэлтагъо. Къэлэцыклюхэм цээ зэфэшхъяафхэу афиусыгъэхэр атефэ дэдэх, умышлехэу ахэм ядуний ухещэ, шу үегжэлтэгъу, ныбджэгъу къыпфешых.

«Тхыбзэр хэти иныбджэгъу» зыфиорэм едзыгъоу усакъом къэлэцыклюхэм агуригъаломэ шоигуу тхылтым дахэу узэрэдэзэжон фээр, ар шэныгъэм икэ-къяланэ зэрэштэй, дэгъоу уеджагъэ зыхъукэ цыиф үүш, цыиф гъэсагъэ узэрэхъштэй, еджаплэм чэххэгъэ къэлэеджэкэ цыклюхэр тэлкү-тэлкүзэ къе-гъэгүштэй, хъарыг тхынх, усэ къеджэнэм афегъасэх.

Ныбжь уиэу Заремэ итхыгъэхэм уяджэ зыхъукэ, блэкигъэ къэлэцыклюхэр унэгү къыклагъэуцожы. А лъэхъаным

пэкэлкыгъэхэ шэн-зекуякэхэр, Ѣоклэ-шыкэхэр, гупшысэ дахэхэр угу къагъэхъяа. Икэлэрикэу сабыигъом итхагъо ухаащэ.

Едзыгъуу «Бзэр – поэ» зыфиорэм усэ 39-рэ къыщчыгъ. Ахэм шхъэу афишыгъэхэмкэ къэшлэе Заремэ иныдэлфыбзэ зэрикласэр, зэрэргүшхорэр. Ахэр: «Бзэр зимишээр хэтми лъэпкээп», «Ар зыкы чэтийн хуущтэп!», «Адыгабзэр Ѣыл бэз лъэшэу», «Ныдэлльфыбзэр сэгэтийнчы», «Ным бзэр есэгапшэ», «Адыгабзэр тээвэрэх», нэмийхэри. Усэу «Уадыгэл, бзэ плүмьльмэ» зыфиорэм мыреуцтуу къыщчело: «Уадыгэл, бзэ плүмьльмэ/, Зыкы зыщимгъэгъупш улмэ!/ Гээлорышлэе ифешуашш/». Зехээр ар адыгэ шууашшэу, Нахь дахэ зэрэшчмынэр/ Зэгъаш! – Сыкыыбдэгүшчилээ/ Цыхэе пфэшлэе сильэпкээгүр/ Сэц фэдэу шу зэгъэлэгъэ/». Адыгабзэр синэу, сыпсэу, Адыгэхэмкэ шуоупсыр/ Уадыгэл, бзэр плүмьльмэ/, Зыкы зыщимгъэгъупш улмэ!»

Мы усэхэм нафэ къытфашы адыгабзэр зэрэбээ байр, зэрэдахэр, бзэ щэриоу эрэшччытгъирэ ыкыи ар дэгъоу ошлэмэ къырыптон плъэкэштэй, зэрэбэдээр. Заремэ къэлэцыклюхэм яныдэлфыбзэу адыгабзэм тэфэрэ уасэр зэрэфари-гъэшччытгъирэ ынаа тет.

Баснэхэр къэлэцыклюхэм лъэшэу ашыгъэшлэгъоных. Зэрэхабзэу, ахэм ахэтхэ герой шхъяаэхэр пэсэушихъэхэр арих. Ахэр къэгүшчэх, мэшхых, мэсэ-мэркээх, яшэн-зекуякэхэр дэгъоу тэлэгъуух. Зыр тэумыс, адрэм тигу фэузы, дэгъу горэ къыдэхъумэ тшоигуу. Ахэм зекэм къэлэцыклюм идуунэеоптыкээ зэрэхъокы, еджэнэм къагъэгъушу. Ухьтэу тээхэхэйдээхэу ибаснэхэр гъэшччытгъирэ. Шхэнхых, къэлэх, сэмэркээхэр къяблы, ау гупшысэ гъэнэфагъи ахэлэх. Къэлэцыклюхэм къэгъэлэгъоных. Зэрэхабзэу, ахэм ахэтхэ герой шхъяаэхэр пэсэушихъэхэр ягугу къыщчышы, игүүшчэхэм гур агъэузы, афызы: «Сыд ордэлээгъэш/ Унэр Ѣылгыгъа ракыгъыгъэ/ Хычэ ашыгъа ар гүээз/ Нэпс Ѣылгыгъа рагъэхъяа чыгъхатэр/ Чын чээгъэм апсэхэр чатлалгээ».

Джащ фэдэу поэмэу «Оры сзыыр, Нэчэрээй!» зыфиорэм Ѣыршиллыгъэм гүмэкы-гоо, тхамыклюу гъэшччытгъирэ ахэр лъэшэу. Ежь авторыми «Опсэу, Зарем!» есэло. Гъэхъэгъэшлэхъэмкээ тифэлъало.

Тхылтыр непэ зигугъу къэтшыгъэр къэлэцыклюхэм игъорыгъоу ныбджэгъушу афэхъу. Ежь авторыми «Опсэу, Зарем!» есэло. Гъэхъэгъэшлэхъэмкээ тифэлъало.

**КІСЭБЭЖЬ
Нэфсэт.**

Адыгэ республикэ сэнэхъат хэгъэхъо институтын иофиши.

Іофыгъо зэфэшьхъафхэм атегущыIагъэх

Къэралыгъо гъунапкъэхэм яухъумэнк!э Адыгеим иветеранхэм я Совет изегъэушъомбгузъ зэхэсигъо йофыгъо зэфэшхъафхэм щахэпльагъэх.

Ахэм аащыц къэралыгъо гъу-
напкъэм иухумакло и Маффэрэ
советскэ цыфхэм Хэгъэгу зео-
шхом Теклоныгъэ къызыщырдахы-
гъэр илъэс 75-рэ зэрэхъурэмрэ
яхэгъэунэфыкын зызэрэфагъэ-
хъазырырэр, ныбжыкIэхэм
дээ-патриотическэ пүнгүгъэу
арагъэгъотырэр гъельэшгыгъэ-
ныр, республикемкэ кIэлэццыкlu
1500-рэ фэдиз зыхэхъэрэ Юнар-
мием зэпхыныгъэу дыряIэр
гъэпытэгъэныр.

Юнармиием иотрядэй «Следопыт» зыфиорэм илашээр Владимир Стасеевыр зэхэсгүйгөм хэлжээльж. Ашт зэхэсгүйгөм хэлэжжэгэхэм къафильтагь отрядын хэт ныбжыкылэхэм я 23-рэе пограничнэ полкэу Адыгейр шъхвафит зышыжыгызхэм ахэтыгъэр зызэхщаагъэр ильэс 95-рэе зэрэхүүгъэр зэрэхагьзунэфыкыгъэр. Къэралыпто гъунапкъэм иуххумаклохэм афэгъэхыгъэс саугъэтэу лазыщ къушхъэтхым тетым ахэм къэгъагъэхэр къэлтыральхагъэх, я 23-рэе полкынрэ Юнармииемрэ ябыракхъэр щагъэлгъэх, Адыгейр шъхвафит

шылжыгъэным полкым иахъеу хишылхъагъэр, ныбжык!эхэм тофэу адашлэрэр нахь гъельэшыгъэн зэрэфаер къалотагь.

Зэхэсигъюм къыщашигъээ докладми, аж хэлэжьагъэхэм къауягъэхэм ныбжыкы! Эхэм патриотическэ плуныгъэ тэрээз ягъэгъотыгъэнымк! Йоффеу ашлэрэр гъэлъешыгъэн зэрэфа-ер къащихагъэшыгъ. Ашк! Э

амалэу щылэхэр зэкіэ агъэфедэн
фае. Мы йоғығьомкіэ предло-
жение гъэнэфагъэхэр зэхсы-
гъом къышахыгъэх.

Къяралыгъо гъунапкъэхэр къэзыухъумагъэхэм яшхъэгъу-саяхъэх шъузабэ хъугъэхэм, анахъэу зыныбжъ хэклотагъэхэм, анал ренэу атырагъэтын фаеу зэхэсигъом къышалуагъ. Ильеси 87-м къышегъэжьагъеу ильеси

100-м нэс зыныбжь шъузэби 4-тий. Ахэм аяцшэу Сячина Екатерина Георгий ылхьум бэдзэогтум и 10-м зыныбжь ильзэснээ 100 хүщт. Хэгээгү зэошхом хэлэжьгаагэхэр е ац иветеран-хэр тиоорганизации хатухал.

хэр тиорганизаціе хэтхэп.
Организаціем илофшэн епхыгъэ нэмькі 1офиғъохэм зэхэсигъом щатегуучылагъэх. Мыекъуалэ дэсхэм 2020-рэ ильсэым

зэтырагъэпсыыхъащхэмкэ тиса-
угъэт зыдэшыт чыпIэр кызыэрэ-
хахыгъэр лъешу тигуап. А
чыпIэм чыгхэр щагъэтыхъа-
щтых, остыгъэхэр щыпальэштых,
псэольэ зэфэшьхъафхэр щашы-
щтых, саугъэтым дэжь шыгъэ-
псыгъэ псы дэччыпIэр зыпкь
рагъяуцожыщт. Саугъэтым
дэжь чыг 36-у щыдгъэтыхъа-
гъэхэм языт ренэу тылъэппльэ.

Іоғығыу зытегүщылгъағъэхэм-
кіә унешьо гөнэнфагъэхэр
аштағъэх. Зәхэссыгъом икіеүх
2018-рә ильесым анахъеу гъе-
хъягъэ зышыгъэхэм Урысые
Федерацием ипограницын къу-
лықъу іветеранхэм я Совет,
къэралыгъо гъунапкъэхэм якъе-
ухъумэнкіә Адыгеим іветеран-
хэм я Совет ящытху тхылъхэр,
ядипломхэр, общественнэ ме-
дальхэр, тамыгъэхэр афагъэшь-
шагъэх.

Д. Беляевым, Р. Бжашом,
О. Ломанем юбилейкә афэ-
гушыагъәх, шүхъафтынхэр
афашигъәх.

**Къэралыгъо гъунапкъэхэм
якъеухъумэнкѣ
Адыгэ Республикаэм иве-
теранхэм я Совет
итхъаматэу И. ДАВИДЮК**

ШІЭЖЬ

Ильэуж ныбжык! Эхэр рэклох

Мыгъэ Пщыкъэнэ Асльян Багырсэкьо ыкъор зыщымылэжыр ильэс 36-рэ хүргэ, ау ильэс къэс Адыгэ Республикаэм спортымкэ и Комитет атлетикэ онтэгъумкэ Пщыкъанэм ыцэкэ Улэпэ гурит еджаплэм испортзал зэнэкъокъухэр шырегъэкъокъых.

Бэмышлэу щыгэгээ зэнэкью-
кум цыфыбы дэдэ кыышы-
зэлүкэгьаг. Хыльээ Істыннымкээ
нэбгырэ 86-рэ хэлэжьаг. Республика
районми спортым илофыгъохэм мэхъянешо ща-
ратэу зэрэшаплыхэр нерыв-
льэгьу. Зэнэкьюкум щыгэгээ Красногвардейскэ администра-
цием ишащу А. Т. Осмэнрыр,
ДЮСШ-м ишащу М. А. Шъэожыр, Улээп къоджэ гъэрышал-
пэм ишащу Т. И. Гъубжьеэхор, къоджэ ветеранхэм ятхаматэу
А. М. Пынунаер, районым спор-
тымкэ иотдел ишащу М. Дау-
рыр, тренерхэр. Мыхэм зэкэми
тхьашуе гэпсэушо ясло сшю-
игьу Пышканэм ишэжь зэ-
рэлтэгъякуатэрэм пае. Ары
непэ къэлэмыр къэсэзгэшта-
гъэр — ялофыгъэхэмкээ, еджа-
клохэм дахэу зэрафыщихэмкээ,
ты папкээ залытэжьэу, кызы-
рагъягунахарамкээ.

1978-рэ ильэсхэм партием и
Адыгэ хэку Комитет марк-
сизм-ленинизмэмкээ универ-
ситетэу зэхицагъэр къуухи,
апшэрэ политическэ шлэнэгъэ
зэригъэгъотьаг. Кіэлэгъа-
джэхэм яегъеджэн, физкульту-
турэмкээ район секцием, еджа-
пэм ипарторганизации ялофы-
гъохэр ыгъэцаклэштигъэх. 1982-
рэ ильэсым «Судья республи-
канской категории» зыфиорэр
къыфагъэшшохэгьаг. Ленин-
град, Ростов-на-Дону штангым-
кэ судья шъхьаалэу Аслъан
рагъэблагъэу бэрэ къыхэкыгь.
Спортымкэ гъэхъэгээ инхэр
зэришыщтыгъэхэмкээ респуб-
ликэм щызэлтшашэ; иоф дэзышла-
гъэхэу Хъуажь Мэджыдэ, Сэ-
нэцкэко Русльян, Ордэктэо
Нурбый, Клэмш Аскэр, Уджыхыу
Мэдин, нэмыххэмни игугу да-
хэкээ ашы, ашыгъупшэрэ.

хэр къыхыгъэхэу къикыжы-
гъагь. Улапэ край зэнэкъокъу-
хэр щыклохэу къихэкыгь (1978-
рэ ильэс). Сцыгтувшэжырэлт
Краснодар къикыгъэ командэм
иэшхъэтэтийн Соколов Федор
ыкъо Виктор шлогъашшэгъонэу
къызэриотэжыщтыгъэр:
«Спортзалым цыфхэр чэмы-
фэжхъэу, бзыужыехэр чыг
къутамэмэ зэратегсхэм афдээу
кілэлцыкхэр спортзалым ишь-
ханыгъупчэ хъагъэмэ апыгъэ-
нагъэху зэнэкъокъум езэргъэ-
плыштыгъэх, галош щигъэу
кілэлакіеу (Щердж Халим ары-
гъэ, Тхъэм джэнэт къырет,
щыгэжъэп) къыдэкли, штангыр
фэлазэу къызэриэтыгъагъэр.

Дахэкэ зигугу ашыыштыгъэ-
хэм ашыышыгъ кэлак!эу Мыкъо
Аслъани, спортым хэтыгъ,
Ахбъазым ѿфэхъигъ.

Пышкынэ Асьлан ишүштагъэ кіодыгъеп, спортым фигъесагъэхе кіләхәм япчыагъе хәбъо.

Ахэм ябынхәри спортыр шу альәгъо агъасәх, ежь Пышкынәми ыңғә ильәс къес рало. Пышкынәм фәгъехыгъәхе хұтугъә-шләгъәхе джы кызынәссыгъеми бә къауатәрәр. Асьлан куп тъәчәфәу, къебар щхәнхәр кыләтәнхәм фытегъәпсүхъагъеу, цыифмә шу альәгъо щытыргъ.

Щыләныгъэр зиклесәгъэ цыфыгъ Асьлан, ильәс 42-рә хұтугъагъеп, ылқыышып зы фыкъуатъе фәмыйхұтугъеу, «мы силып-цәхәр тә хұущтха?» зылоштыгъэр, сыхатыр бгъәгъольмә кызәрәуциурәм фәдәу, ыгу икъитео макъе зәхәтхызә, ар къеуциугъ. Ләныгъэр кызызысыкілә, ухәтми уамалынчъ. Чыләм афәлъекыннәу зи кытенагъеп, унағъом ис нахъ кәли, хәкълотагъи,

нахъыжъхэу, зеклонхэ зын-
лъэкхэрэри, тхъаусыхакло къэ-
къуагъэх. Тхъэм дахэклэ къа-
факлоу щегъялэх. Зышагъетын-
лъгъэ мафэм, щилэ мазэм и
11-м, иловшэгъухэри, ныбджэ-
гъухэри, еджаклохэри, нэмькхэ-
ри, чынагъе нахь мышеми,
тиунэ щегъэжагъэу къэм нэсэу
зэуж-зэкхыхэу зэхэтхэу дахыгъ.
Ахэм мэхъянэ ял, шур къоды-
рэп ыкли цыфхэмкэ щысэте-
хын!

«Спортым цыиф лъэпкъым игъашэ хэлъыгъэ шүгъэр кье-гъэлъагьо» ало. Тренерхэм

ялошшагъэ ихъатыркъэ спортыр
цыф жъугъехэм ящылэныгъэ
хэхъэ мэхъэнэ лъэпсэ пытэ
иэу.

Красногвардейскэ район администрацием ипащэу Осмэн Альберт Теүцжыкъыкъом спорт йоғығъохэр инэгэлтэйгүй ригъэ-кылхэрэл. Мыхэм зэкэми сафэ-раз. «Тхъашууғъэпсэу» яслонэу ары сыйзфэягъэр. Гъэхъэгъэшхо-хэр ашынхэй, псауныгъэ пытэ яланчуу зэкэми сафэлэл.

сафэльяо! **ПЩЫКЪЭНЭ** *Май*

Улап.

Адыгэ Республика́м и Лышъхъэ 2019-рэ ильэсийн гээтханэм и 19-м ышыгъэ Указэу N 32-р зытетым игуадзэу N 1-р

ШЭНЫГЪЭМ, ЛИТЕРАТУРЭМ, ИСКУССТВЭМ АЛЬЭНҮҮКЬОКІЭ АДЫГЭ РЕСПУБЛИКАМ И КҮЭРАЛЫГЬО ШУХЬАФТЫНХЭМ ЯХЫЛГЭГЬЭ Положениер

I. ЗЭДАГЬЭФЕДЕРЭ ПОЛОЖЕНИЕХЭР

1. Шэныгъэм, литературэм, искуствэм альэнүүкьоок Адыгэ Республика́м и Күэралыгьо шуухафтынхэр (ыужкіэ Күэралыгьо шуухафтынхэр тозэ дгээклошт) зыфагъэшьушаашхэрээр литературам, искуствэм ялофышэхэр Адыгэ Республика́м ылашхъэ гэхэгье индэдэхэр щизиэхэр ары.

2. Күэралыгьо шуухафтыныр зыфэшьушаашхэм хүнэу кыагъэльягъохэрэм азыфагу щизэхашхэрэ зэнэкьюкум икэуххэм атетэу ильэситум зэ Күэралыгьо шуухафтынхэр афагъэшьушааш.

3. Күэралыгьо шуухафтыныр афагъэшьушааш:

1) шэныгъэм ылъэнүүкьоок — научнаа научнэ-техническэ юфшлагъэхэр Адыгэ Республика́м инаучнэ-техническэ, исоциальнэ-экономикэ хэхъоныгъекіэ зишшгэшхээ къэзыгъекуагъэхэм (ыужкіэ научнаа юфшлагъэхэр тозэ дгээклошт) алаа;

2) литературам ылъэнүүкьоок — Адыгэ Республика́м икэуххэм анахэу мэхъанешхо зилэ литературнэ произведение зэрэхтгээм пae;

3) искуствэм ылъэнүүкьоок — Адыгэ Республика́м икэуххэм анахэу мэхъанешхо зилэ творческэ юфшлагъэм (ыужкіэ творческэ юфшлагъэр тозэ дгээклошт) алаа;

4. Шэныгъэм, литературэм, искуствэм альэнүүкьоок Адыгэ Республика́м и Күэралыгьо шуухафтынхэр афэгъэшьошэхэнхэмкомиссиен Адыгэ Республика́м и Лышъхъэ дэж щизэхашхэм (ыужкіэ Комиссиер тозэ дгээклошт) къиззарихылэрэм тетэу Адыгэ Республика́м и Лышъхъэ и Указкіэ Күэралыгьо шуухафтыныр афагъэшьушааш.

5. Күэралыгьо шуухафтыныр ээ зэрафагъэшьушаашхэр. Научнаа юфшлагъэхэу, произведенияхэу, творческэ юфшлагъэхэу мы Положением ия III-рэ раздел къылорэм диштэу кыыхамхыгъэхэр Күэралыгьо шуухафтыныр афэгъэшьошгээнхэмкомиссиен ятлонэрэу кыагъэлэгъожхэрэп.

6. Күэралыгьо шуухафтын къизыфа-гъэшьушаашхэр «Адыгэ Республика́м и Күэралыгьо шуухафтын илауреат» (ыужкіэ лауреат тозэ дгээклошт) зыфилорэ цэр къафаусы, Күэралыгьо шуухафтын, дипломыр, Күэралыгьо шуухафтын илауреат и Щытхуу тамыгъэр тозэ дгээклошт) къараты.

7. Шэныгъэм, литературэм, искуствэм иофишиэ зы нэбгырэм (ыужкіэ авторыр тозэ дгээклошт) е нэбгыри 5-м ехуу зыхэмхыэрэв автор купым Күэралыгьо шуухафтын къафагъэшьошэн альэкъыщ. Автор купым Күэралыгьо шуухафтын къизыфа-гъэшьушаашхэр, купым хэтхэм зэфэдизэу ахьщэр афагоши, дипломыр, Щытхуу тамыгъэр, аш кыгыу удостоверениер лауреат пэпч раты.

8. Күэралыгьо шуухафтын зыфэшьушаашхэм хүнэу кыагъэльягъуагъэу зидунай зыхъожьырэм Күэралыгьо шуухафтын фагъэшьошэн альэкъыщ. Дунаим ехыжыгъэхэу Күэралыгьо шуухафтын зыфэшьушаашхэм хүнэу кыагъэльягъохэрэр автор купым хэтхэр ары. Дунаим ехыжыгъэхэу Күэралыгьо шуухафтын къизыфа-гъэшьушаашхэр, дипломырэ Щытхуу тамыгъэрэв аш иунааго ратыжы, федеральнэ хэбзэгъэуцүүхэм зэрэшгээнэфэгъэр шыкіэм тетэу ахьщэ шуухафтынри аш нахь кылзблэгээ лахылын ратыжы.

II. Күэралыгьо шуухафтынхэр зыфэшьушаашхэм хүүшт авторхэр (автор купхэр) къиззарагъэльягъорэ шыкіэр

1. Күэралыгьо шуухафтыныр зафагъэшьошэрэ ильэсийн мэлтыльфэгъум и 15-м нахь мүгжьюу Комиссиен къебар жуугъэм иреспублике амалхэмрэ Адыгэ Республика́м икъэралыгьо хабзэ игъэ-

цэкіэкло къулыкъухэм яофициальнэ сайтэу къебар-телекоммуникационнэ сетэу «Интернетим» итым иофициальнэ сайтэу (ыужкіэ официальнэ сайтыр тозэ дгээклошт) къебар къарегахъэ зэнэкьюку шыкіэм тетэу Күэралыгьо шуухафтынр зыфагъэшьоштэр кынзэрэхахьштим фэгъэхыгъээр.

2. Күэралыгьо шуухафтыныр фагъэшьушаашхэм зышоигъохэм ядокументхэр ар зафагъэшьошэрэ ильэсийн мэлтыльфэгъум и 20-м кыншгэжэжъягъеу мэкьюогъум и 1-м нэс Комиссиен рагыллэх документхэр алэклагъэхъянкэ ильэс нахь мимакл къэнагъеу янаучнаа юфшлагъэхэр, япроизведениехэр, ятворческэ юфшлагъэхэр къыхаутыгъэх, кыагъэльягъуагъэхе в нэмийн шыкіэклэ цыфхэм макъэ ахмакл арагъэуугээ зыхыкіэ.

3. Күэралыгьо шуухафтыныр фагъэшьушаашхэм зы нэбгырэе автор купым къагъэльягъон альэкъыщ. Автор купым хэтхэу научнаа юфшлагъэм, произведениям, творческэ юфшлагъэм дэлжэхээ зэхүүм администртивнэ, консультативнэ в зэхэшэн пшъэрыль закъо зыгъэцэклагъэхэр Күэралыгьо шуухафтын афагъэшьошэнхээ кыагъэльягъох хүүштэп.

4. А зы авторыр е автор купым а зы уахтэм изы научнаа юфшлагъ, изы произведениям, изы творческэ юфшлагъ нынэл Күэралыгьо шуухафтынр фагъэшьошгээнхэмкомиссиен ятлонэрэу кыагъэльягъыщтыр.

5. Адыгэ Республика́м икъэралыгьо хабзэ игъэцэкіэкло къулыкъухэм, чыпэ зыгъэлорышэжъынхэмкомиссиен ятлонэрэу кыагъэльягъон альэкъыщ. Автор купым хэтхэу научнаа юфшлагъэм, произведениям, творческэ юфшлагъэм дэлжэхээ зэхүүм администртивнэ, консультативнэ в зэхэшэн пшъэрыль закъо зыгъэцэклагъэхэр Күэралыгьо шуухафтын афагъэшьошэнхээ кыагъэльягъох хүүштэп.

6. Күэралыгьо шуухафтынхэр зыфэшьушаашхэм хүүшт юфшлагъэхэр кыагъэльягъонхэмкомиссиен ятлонэрэу кыагъэльягъыщтыр.

1) лъэу тхыльэу мыхэр зэрхтхагъэхэр:

а) Күэралыгьо шуухафтынр кыншгэшэгъэнхэрэв авторыр (автор купыр) къизыфа-гъэльягъохээ научнаа юфшлагъэм (произведениям, творческэ юфшлагъэм) ыцэ икъюу;

б) зыщищхэр къизыушыхъятырэ до-кументын диштэу Күэралыгьо шуухафтынр зыфэшьушаашхэм хүнэу кыагъэльягъох авторыр (автор купым хэтхэм) ылъэкскуац, ыцэ, ятац.

в) научнаа юфшлагъэр, произведениям къизыхаутыгъе, творческэ юфшлагъэр къизагъэльягъохэ (загъэцэкіэгъе) ма-фэмрэ чыпэлэрэ;

2) общественнэ, научнэ, научнэ-техническэ, редакционнэ, художественнэ советын энэмын коллегиальнэ къулыкъум иунашьюу Күэралыгьо шуухафтынр зыфэшьушаашхэм хүүшт авторыр (автор купыр) къиззаригъэльягъохэрэм фэгъэхыгъэр;

3) научнаа юфшлагъэр, произведениям, творческэ юфшлагъэр къекіэу зыфэшьо-хыгъэр;

4) общественностым научнаа юфшлагъэм произведениям, творческэ юфшлагъэм осэ ин къизэрфишыгъэр къизыушыхъятырэ материалхэр (рецензиенхэр), къебар жуугъэм иамалхэм къащыхаутыгъэр, специалистхэм яшшохъэр;

5) авторыр (автор купым хэтхэр) кадрэ учтэйн зэрэштихэмкомиссиен ятлонэрэу ахм ясурэтхэмрэ;

6) общественностир научнаа юфшлагъэм, произведениям, творческэ юфшлагъэм итээкіотыгъе зэрэштихэм шыкіэрэххэрэв зыфагъэшьоштэр ильэсийн шынхъялум и 1-м кыншгэжэхъягъеу и 15-м нэс мы Положением ия II-рэ раздел ия 6-рэ, ия 7-рэ пункхэм зигугуу къашырэе документхэмрэ материалхэр ахм ясурэтхэмрэ;

7) Мы разделын ия 6-рэ пункт зигугуу къашырэе документхэмрэ материалхэр ахм ясурэтхэмрэ;

къом мыш фэдэ материалхэр комиссиен ятлонэрэхъанх фое:

1) шэныгъэм ылъэнүүкьоок Күэралыгьо шуухафтынр зыфэшьушаашхэм хүүшт авторыр (автор купыр) къагъэльягъохээ — научнаа юфшлагъэр;

2) литературам ылъэнүүкьоок Күэралыгьо шуухафтынр зыфэшьушаашхэм хүүшт авторыр (автор купыр) къагъэльягъохээ — произведенияр;

3) искуствэм ылъэнүүкьоок Күэралыгьо шуухафтынр зыфэшьушаашхэм хүүшт авторыр (автор купыр) къагъэльягъохээ — произведенияр;

4) изобразительнэ искуствэмрэ дизайннэр альэнүүкьоок — репродукциихэр, сурэтхэр, каталогхэр искуствэмрэ дизайннэр япроизведение нахь икъюу нэлүасэ уфээзшыгъэр;

5) музыкальнэ, хореографическэ, театральнэ искуствэм альэнүүкьоок — музыкальнэ произведенияр, къашьор, спектаклыр зытхэгъэ аудио-, видеоматериалхэр;

6) киномрэ телевидениемрэ альэнүүкьоок — фильмым икопиехэр.

7) Мы разделын ия 6-рэ пункт зигугуу къашырэе документхэмрэ материалхэр захэлпльэрэ нэлүж эксперту купхэм зэфэхыссыжхэр ашы ыкы эксперту купхэм хэтхэм азынхы ахм яхыбээм ар аухэс.

8) Мы разделын ия 6-рэ пункт зигугуу къашырэе документхэрэе якзэмплярыз къизыгъэльягъорэ лъэнүүкъом Комиссиен ятлонэрэхъанх.

9) Комиссиен хэт пэпч научнаа юфшлагъэм, произведениям, творческэ юфшлагъэм нэлүасэ зашишынм тэгээпсхыгъяа ми разделын ия 7-рэ пункт зигугуу къашырэе материалхэрэе ахм ясурэтхэмрэ зэхэлпльэрэ нэлүж къэх зэфэхыссыж шыгъэнх пае авторхэм (автор купхэм) яспискэ Комиссиен ятлонэрэхъанх.

10) Мы разделын ия 6-рэ, ия 7-рэ пункхэм зигугуу къашырэе документхэр, материалхэрэе Комиссиен ятлонэрэхъанх.

III. Күэралыгьо шуухафтынр зыфэшьушаашхэм хүүшт юфшлагъэм иавторхэр (автор купыр) къиззарагъхырэ шыкіэр

1. Күэралыгьо шуухафтынр зафагъэшьошэрэ ильэсийн бэдээзогъум и 1-м нэс Комиссиен:

1) мы Положением ия II-рэ раздел ия 6-рэ, ия 7-рэ пункхэм адиштэу къылэгъэхъээвэе документхэмрэ материалхэмрэ ахм ялэлтэ, Күэралыгьо шуухафтынр зыфэшьушаашхэм хүүшт авторхэм (автор купым) яспискэ (ыужкіэ спикэр тозэ дгээклошт) зэхеэзьеуцо, Күэралыгьо шуухафтынр афэгъэшьошгээнхэмавторхэр кыагъэльягъох эзэхэхэнхэмээ зэхэлпльэрэ нэлүж къэх зэфэхыссыж дэгүз зыфызэхъяауцаагъэхэр, мы разделын ия 4-рэ пункт диштэу организациенхэмрэ специалистхэмрэ Комиссиен ятлонэрэхъанх.

2) Күэралыгьо шуухафтынр зыфэшьушаашхэм хүүшт авторхэр (автор купхэр) зыфагъэшьошгээнхэмээ зэхэлпльэрэ нэлүж къэх зэфэхыссыж дэгүз зыфызэхъяауцаагъэхэр ари.

3) Күэралыгьо шуухафтынр зыфэшьушаашхэм хүүшт авторхэр (автор купхэм) яспискэ (ыужкіэ спикэр тозэ дгээклошт) зэхеэзьеуцо, Күэралыгьо шуухафтынр афэгъэшьошгээнхэмавторхэр кыагъэльягъох эзэхэхэнхэмээ зэхэлпльэрэ нэлүж къэх зэфэхыссыж дэгүз зыфызэхъяауцаагъэхэр.

4) Күэралыгьо шуухафтынр зыфэшьушаашхэм хүүшт авторхэр (автор купхэм) яспискэ (ыужкіэ спикэр тозэ дгээклошт) зэхеэзьеуцо, Күэралыгьо шуухафтынр афэгъэшьошгээнхэмавторхэр кыагъэльягъох эзэхэхэнхэмээ зэхэлпльэрэ нэлүж къэх зэфэхыссыж дэгүз зыфызэхъяауцаагъэхэр.

5) Күэралыгьо шуухафтынр зыфэшьушаашхэм хүүшт авторхэр (автор купхэм) яспискэ (ыужкіэ спикэр тозэ дгээклошт) зэхеэзьеуцо, Күэралыгьо шуухафтынр афэгъэшьошгээнхэмавторхэр кыагъэльягъох эзэхэхэнхэмээ зэхэлпльэрэ нэлүж къэх зэфэхыссыж дэгүз зыфызэхъяауцаагъэхэр.

6) Күэралыгьо шуухафтынр зыфэшьушаашхэм хүүшт авторхэр (автор купхэм) яспискэ (ыужкіэ спикэр т

Студентхэм ягъатхэ фэгъэхьыгъ

ЯорэдкИ, якъашъокИ узыІЭпащэ

Адыгэ къэралыгъо университетым студентхэм яфестиваль щыкIуагъ. Республикаим иапшъэрэ еджа-Пэхэм, коллежхэм ястудентхэм яснаущыгъэ искуствэм кыщагъэльэгъуагъ.

Мыекъопэ къэралыгъо технологическе университетым, медицинским къэралыгъо коллежем, къэлэгъеджэ коллежем Х. Аандырхуаэм ыцэ зыхырэм, физкультурамкэ ыкИ дзюдомкэ Институтым, юридическе, тарихъ, филологии, нэмыкI факультетхэм ашеджэхэрэм ордхэр къаягъэх, къэшугъэх, усэхэм къяджагъэх, театрализованнэ едзыгъохэр къашагъэх.

Осаши купым хэтхэу Мурэтэ Лионе, Кушъэкъо Симэ, Шхъяппльякъо Фатимэ, Ирина Серге-

евам, Зыхъэ Мэлайчэт, Шагудж Казбек, фэшхъяфхэм язэфэхьысъяхъэм къашагъэшыгъэм утъегушко.

— «Студентхэм ягъатх» зыфи-иорэ зэнэкъокъур ильэс 20 хуягъэ зэхащэ, — къеуатэ Адыгэ Республикаим инароднэ артисткэу, Абхазым изаслуженнэ артисткэу Кушъэкъо Симэ. — Мыгъэ театрэм и Ильэс. Аш фэгъэхьыгъэу студентхэм язэнэкъокъур Адыгэ къэралыгъо университетым щэкло. Ордхэр къэзийохэрэм, къэшугъохэм яснаущыгъэ къяэ-

рэзэуахъэр фестивалым щытльэгъуагъ. Филологым, технологым, юристым ордхэр къылоныр тшогъешшэгъон.

— Студентхэм якъэшыгъохэм сибуапэу сяпльыгъ, — зэдэгүшшэгъур лъегъекъутэ Урысынэм изаслуженнэ артисткэу, Адыгэ Республикаим инароднэ артисткэу Хъокло Сусанэ. — Лъэпкэ искусство ишъэфхэр зэргагашшэх, адыгэ штуашэр зыщыпльэнэр зылоф, ау ар зепхъаным, сценэм укъышышоным афэш бэмэ зафэбгэсэн фаеу тэлтыгэ. Студент-

хэр ныбжыкIех, яшэнэгъэхэм ахагъэхъонэу сэгугүэ.

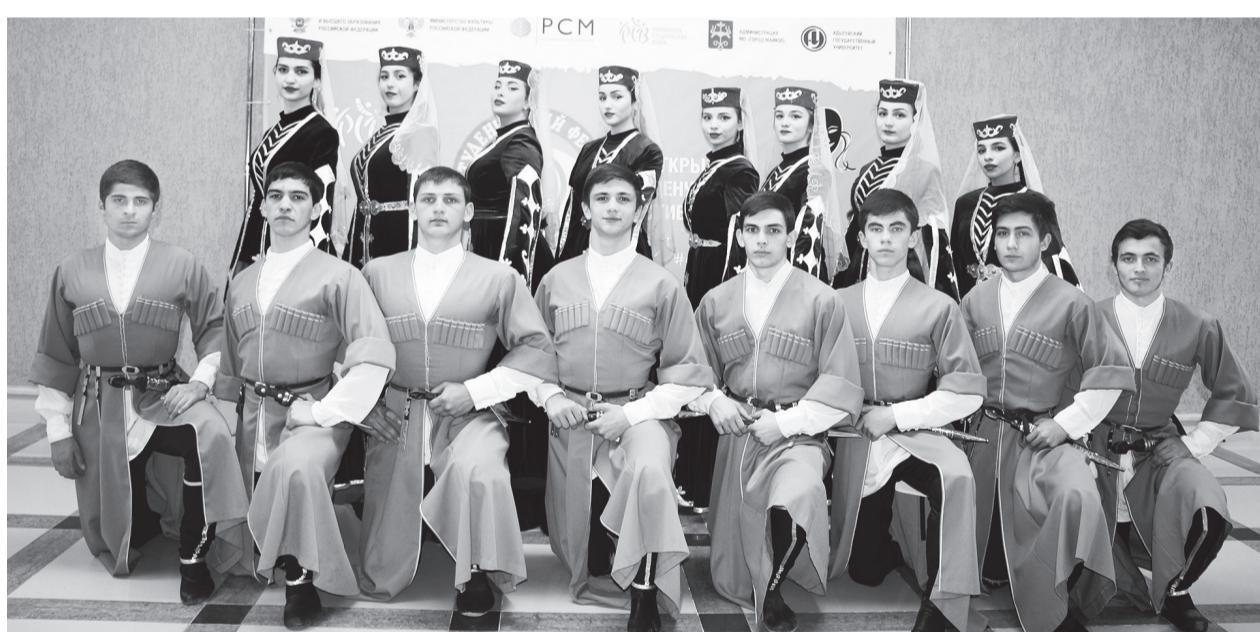
Мыекъопэ къэралыгъо гуманитар-техническе коллежем икъэшшэкло ансамблэ осэш купым къыхигъэшыгъэмэ ашыц. Экономикэмкэ ыкИ правэмкэ икъутамэ ипащэу КыкI Руслан художественне юфыгъохэрэ зэшүүхьгъэх. Клалэхэри, пшашэхэри адыгэ къашохэм афегъасэх.

— Адыгэ штуашэр къякоу ашыгъэу чигум щууджыхэ зыхынэ, лъэпкэ шэн-хабзэхэм ямханни къыхохъяа, — зэдэгүшшэгъур лъегъекъутэ Адыгэ Республикаим культурэмкэ изаслуженнэ юфышшэу Шагудж Казбек. — ТиньбжыкIехэр дахэу къэшшох.

Коллежем истудентхэм къытaluагъ фестивалым дэгьюо зыффагъэхъазырным фэш къэлэгъаджэхэр іэпшшэгъур къазэрэфхэгъэхэр.

— «Студентхэм ягъатх» зыфи-иорэ фестивалым урысхэр, адыгэхэр, Гурит Азием ильэпкъхэр, нэмыкIхэри хэлэжьагъэх, — къеуатэ МГГТК-м ипащэу Тепсае Заремэ. — Искусствэм ныбжыкIехэр зэфэшэх, яшэнэгъэ къыщагъэльягъо. Ны-тихэр къызэрэфхэгъэрэх лъэшшэу тигуагэ.

Студентхэм ягъатхэ фэгъэхьыгъэ къэх пчыхъэзэхахъэр мэлтэлфэгъум и 15-м Адыгэ къэралыгъо университетым щыкIохэм щыт.

Шахматхэр

ХыкумышIхэр зэдешIагъэх

Урысые Федерациим ихыкумхэм якомандэхэм шахматхэмкэ язэнэкъокъу Казань щыкIуагъ. Адыгэ Республикаим илъакъохэм гъэхъагъэхэр ашыгъэх.

Зэнэкъокъум нэбгыри 150-м ехъу ахэр къарыкIыгъагъэх. ЗэлукIэгъухэм якъызэуухын фэгъэхьыгъэ зэхахъэм къыщыгъынагъэх Татарстан и Къэралыгъо Совет и Тхъаматэу Фарид Мухаметшинъ, шахматхэмкэ дунаим ичемпионэу Анатолий Карповыр, нэмыкIхэри.

Адыгэим ихэшыпкIыгъэ команда хэтигъэх Республикэм и Ашыгъэрэ хын-

кум исудья Виталий Галаганыр, судьям илэпшшэгъур Шуцэ Иринэ, дээм къулыкъур щызыхъыгъэ судьяу Владимир Пчелкинъ.

Швейцар шыкIэм тетэу зэнэкъокъур къуагъэ. Адыгэим икомандэ Башкортостан, Хакасиим, Карелием, Къэбэртэе-Бэлькъарым, Свердлов хэкум, нэмыкIхэм атэклуагъ, я 8-рэ чыпшэх къыдихыгъ.

Баскетбол. Хэгъэгум изэнэкъокъу Зыр къыхъыгъ

«Рязань» Рязань — «Динамо-МГТУ» Мыекъуапэ — 84:94.
Мэлтынфэгъум и 10-м Рязань щызэдешIагъэх.

ЯТЛонэрэ зэIукIэгъур

«Рязань» — «Динамо-МГТУ» — 100:66.
Мэлтынфэгъум и 11-м Рязань щызэдешIагъэх.

«Динамо-МГТУ-м» итренер шхъяаэн Андрей Синельниковым къызэриуагъэу, зы зэлукIэгъур тиешшакъохэм къызэрэхыгъэм ишуагъэкэ зэнэкъокъум щылтыкIотэнхэ альэкIыщт.

Мэлтынфэгъум и 14 — 15-м «Динамэр» къалэу Тула щешшэшт.

НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЬ Нурбый.

Зэхэзыщагъэр
ыкИ къыдэзы-
гъэкIырэр:

Адыгэ Республикаим лъэпкэ Йофхэмкэ, ИэкIыб къэралхэм ацы-
псэурэ тильэпкъэ-
гъухэм адырIэ зэпхы-
ныгъэхмкэ ыкИ
къебар жууцэх
иамалхэмкэ и Комитет
Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
щиIэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кIэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчыагъэкIэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлхэр, шрифтыр
12-м нахь цыкIунэу

щытэп. Мы шапхэ-
хэм адимыштэрэ
тхъгъэхэр редакцием
зэкIегъэкIожых.

E-mail: adygoe@
mail.ru

Зыщаушыхъятыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутын Йофхэмкэ, теле-
радиокъэтын-
хэмкэ ыкИ зэллы-
гээсэкIэ амалхэмкэ
и Министерстве
и Темир-Кавказ
ЧыпIэ гъэйоры-
шапI, зэраушыхъятыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъятыгъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкИ
пчыагъэр
4300
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 743

Хэутынм узцы-
кэтхэнэу щыт уахтэр
Сыхъатыр

18.00

Зыщаушыхъятыгъэр
уахтэр
Сыхъатыр

18.00

Редактор
шхъяаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъяаэм
игуадзэр
Мэцлиэкъо
С. А.

Пшъэдэгъыж
зыхырэ секретарыр

Хурмэ
Х. Х.